

Protokół

z czynności kontrolnych przeprowadzonych w zakresie wydatkowania i wykorzystywania środków przeznaczonych na OSP w Gminie Mieroszów

Data rozpoczęcia czynności kontrolnych : 12.08.2019 roku

Data zakończenia czynności kontrolnych: 09.12.2019 roku

URZĄD MIEJSKI w Mieroszowie	
Wpł.	11. 12. 2019
Nr.....	
Liczba załączników.....	
Skierowano.....	

Okme

Kierownik jednostki kontrolowanej : Burmistrz Mieroszowa – Pan Andrzej Lipiński

Adres kontrolowanej jednostki: pl. Niepodległości 1, 58-350 Mieroszów

Komisja Rewizyjna oświadcza, że kontrola została przeprowadzona na podstawie upoważnienia wydanego przez Przewodniczącą Rady Miejskiej i została przeprowadzona zgodnie z § 91 ust.1 Statutu Gminy cyt.:

- 1.zgodności z prawem,
- 2.gospodarności,
- 3.rzetelności,
- 4.celowości,
- 5.zgodności dokumentacji ze stanem faktycznym.

Zadania ochotniczych straży pożarnych wynikają z ustawy z dnia z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 191, z późn. zm.). Ochotnicze straże pożarne (OSP) realizują zadania na rzecz ochrony ludności, ochrony przeciwpożarowej oraz ratownictwa, a także prowadzą na szeroką skalę działania profilaktyczne skierowane głównie do młodzieży. Podstawowymi celami i zadaniami ochotniczych straży pożarnych wynikającymi m.in. z ich statutów jest prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom, udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów oraz innych zdarzeń niebezpiecznych i klęsk, a także informowanie ludności o istniejących zagrożeniach. Jednostki ochotniczych straży pożarnych jako organizacje pozarządowe, funkcjonujące w oparciu o przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2017 r., poz.210) oraz ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej stanowią ważny element krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (KSRG) bezpieczeństwa państwa. Współpraca w ramach ww. systemu to przede wszystkim współdziałanie podczas akcji ratowniczych na terenie kraju z udziałem specjalistów, grup ratowniczych, zastosowania sprzętu, przygotowanie wspólnych programów szkoleniowych dotyczących zasad udzielania pierwszej pomocy, stosowania podstawowych technik ratowniczych, tworzenie programów

informujących o zagrożeniach katastrofami, klęskami żywiołowymi, pożarami i innymi zagrożeniami spowodowanymi siłami przyrody lub działalnością człowieka, a także udostępnienie pozostających w dyspozycji stron zasobów, na potrzeby akcji ratunkowych i szkoleń.

Do głównych zadań realizowanych przez jednostki OSP, w tym w ramach KSRG należy:

- gaszenie pożarów;
- ratownictwo techniczne, w szczególności na drogach;
- ewakuacja poszkodowanych lub zagrożonych ludzi i zwierząt oraz zagrożonego mienia;
- oznakowanie i zabezpieczenie miejsc prowadzenia działań ratowniczych,
- prowadzenie działań ratowniczych na obszarach wodnych, w tym podczas powodzi,
- usuwanie skutków zdarzeń w szczególności po przejściu anomalii pogodowych i udzielanie pomocy socjalnej poszkodowanym.

Art. 29 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej wprowadza generalną zasadę, iż koszty funkcjonowania jednostek ochrony przeciwpożarowej pokrywane są z:

- 1) budżetu państwa,
- 2) budżetów jednostek samorządu terytorialnego,
- 3) dochodów instytucji ubezpieczeniowych, ubezpieczających osoby prawne i fizyczne,
- 4) środków własnych podmiotów, o których mowa w art. 17, które uzyskały zgodę ministra właściwego do spraw wewnętrznych na utworzenie jednostki ochrony przeciwpożarowej.

Środki przekazywane przez samorządy terytorialne – na podstawie przepisów art. 32 ust. 3b ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, dających możliwość ubiegania się przez OSP o finansowanie zakupu sprzętu niezbędnego dla prowadzenia działalności statutowej u odpowiedniego terytorialnie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Zgodnie z ww. przepisami ustawowymi, jednostka samorządu terytorialnego może przekazywać ochotniczym strażom pożarnym środki pieniężne w formie dotacji.

Z punktu widzenia ochotniczych straży pożarnych najistotniejsze jest finansowanie ich działalności przez jednostki samorządu terytorialnego, ponieważ podmioty te w największym zakresie będą brać udział w finansowaniu działalności OSP. W szczególności dotyczy to gminy, na terenie której dana OSP ma swoją siedzibę.

Zapisy art. 32 ust. 2-3 ustawy o ochronie przeciwpożarowej stanowiące, iż koszty wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej OSP, bezpłatnego umundurowania członków OSP, ubezpieczenia w instytucji ubezpieczeniowej członków ochotniczej straży pożarnej i młodzieżowej drużyny pożarniczej, koszty okresowych badań lekarskich, o których mowa w art. 28 ust. 6 ponosi gmina są zapisami przykładowymi i nie wyczerpującymi całego

zakresu finansowania OSP, ponieważ muszą być powiązane z brzmieniem art. 29 ustawy. Ponadto, wskazują na obowiązki jednostek samorządu terytorialnego w zakresie finansowania OSP. Zostały zaś enumeratywnie wymienione przez ustawodawcę niektóre z nich by zwrócić uwagę na ich ważkość, a ponadto odróżnić od części kosztów, które w przypadku OSP ponosi budżet państwa - udział w kosztach utrzymania OSP będących w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym, koszty szkoleń prowadzonych dla członków OSP przez Państwową Straż Pożarną (art. 34 i art. 35 ustawy o ochronie przeciwpożarowej).

Obowiązki jednostek samorządu terytorialnego w zakresie ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej wynikają także z treści art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, które zaliczone zostały do zadań użyteczności publicznej gminy (art. 9 ust. 4 ustawy).

Zaznaczyć należy, że finansowanie działalności OSP nie podlega ustawie o zamówieniach publicznych (Dz.U. 2004 nr 19 poz.177 Art.4 pkt 3 j b) jednak musi spełniać przepisy ustawy o finansach publicznych (Dz.U. 2009 nr 157 poz.1240).

Komisja Rewizyjna w ramach kontroli zapoznała się z niezbędnymi dokumentami, przeprowadziła rozmowy z pracownikiem merytorycznym Urzędu, spotkała się z prezesami OSP z terenu Gminy, jak również odwiedziła remizy strażackie. Na podstawie podjętych czynności ustaliła co następuje:

Na terenie Gminy funkcjonują dwie jednostki OSP :

- w Mioszowie;
- w Sokołowsku.

Jednostka OSP Mioszów jest włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

W latach objętych kontrolą wydatkowano następujące kwoty:

2015

OSP Mioszów	OSP Sokołowsko
9 9870,64	11 116,00

2016

OSP Mioszów	OSP Sokołowsko
7 8360,39	13 342,12

2017

OSP Mioszów	OSP Sokołowsko
9 8037,04	12 620,02

2018

OSP Mioszów	OSP Sokołowsko
10 7365,91	38 361,88

Główne pozycje w ponoszonych kosztach, to ekwiwalenty pieniężne dla członków OSP za udział w akcjach lub szkoleniach (§ 3020), wynagrodzenia bezosobowe (§ 4170) oraz zakupy materiałów pędnych, części zamiennych, sprzętu i odzieży ochronnej (§ 4210). szczegółowe dane zawierają załączniki 1 do 4.

Ekwiwalent pieniężny za udział w akcjach ratowniczych i szkoleniach wypłacany jest zgodnie z Uchwałą nr XXX/134/08 Rady Miejskiej Mioszowa z 27.11.2008r .

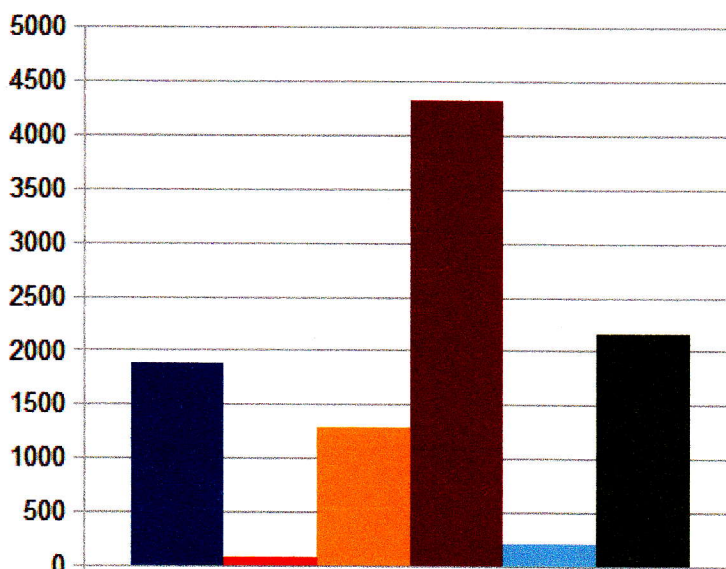
Naliczany jest na podstawie przeciętnego wynagrodzenia, ogłoszonego przez Prezesa GUS w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 20 pkt. 2 ustawy z 17.12.1998 r. O emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. nr 153 z 2009 r. poz.1227).

Wynagrodzenia bezosobowe - umowa-zlecenie dotyczy kierowców pojazdów pożarniczych, którzy są jednocześnie konserwatorami. W każdej jednostce na tym stanowisku zatrudniona jest jedna osoba.

Wynagrodzenia bezosobowe - umowa-zlecenie dotyczy kierowców pojazdów pożarniczych, którzy są jednocześnie konserwatorami. W każdej jednostce na tym stanowisku zatrudniona jest jedna osoba.

Zakupy materiałów pędnych realizowany jest w zależności od potrzeb. Każdy zakup wpisywany jest w kartę pojazdu.

Komisja przeanalizowała zakupy paliwa w latach 2017 i 2018 dla OSP Mioszów w stosunku do przebiegu oraz pracy na postoju. wyniki obrazuje poniższy wykres :

- Rok 2017 przebieg
- Rok 2017 praca na postoju
- Rok 2017 zakup paliw
- Rok 2018 przebieg
- Rok 2018 praca na postoju
- Rok 2018 zakup paliw

Rok 2017

- paliwo 1289,84 l
- przebieg 1880 km
- praca 82,23h

Rok 2018

- paliwo 2155,98 l
- przebieg 4320 km *Myca*

- praca 199,95 h

Jak widać poziom zakupu paliwa jest proporcjonalny do przebiegu i czasu pracy na postoju. Duży wzrost parametrów w 2018 roku ma związek z dużymi akcjami gaśniczymi (pożary lasów) oraz ze zwiększoną liczbą tzw. przejazdów gospodarczych (dowóz wody) związanych z usuwaniem skutków suszy.

W dziale tym zawierają się również zakupy części zamiennych do napraw bieżących pojazdów i sprzętu. Zakupy te odbywają się na ustne zlecenia prezesów, nie są nigdzie odnotowywane, brak jest również dokumentacji prowadzonych napraw bieżących sprzętu pożarniczego. Komisja Rewizyjna przeanalizowała dokładnie wydatki na te cele w latach 2017 i 2018. Stwierdzono, że prawie wszystkie zakupy realizowano w jednym przedsiębiorstwie i bardzo wiele z zakupionych części jest merytorycznie wątpliwa. Przykładem może być zakup klocków i tarcz hamulcowych w sytuacji gdy żaden pojazd strażacki nie posiada tego typu hamulców. Pełny wykaz kwestionowanych przez komisję części stanowią załączniki 5-7. Jak wynika z informacji przekazanych Komisji przez pracownika merytorycznego, kupowano części do starych pojazdów, które to nie występowały w systemach kasowych sklepu i fakturowano części inne do odpowiedniej kwoty.

Z wyjaśnień wynika, że w zestawieniu znajdują się również części do busa, będącego w posiadaniu Gminy.

Charakter i typ części kwestionowanych przez Komisję, sugeruje iż części te przeznaczone były do aut osobowych. Wśród faktur za części znajdują się również faktury za materiały budowlane, które powinny być ujęte w innym dziale (§4300).

Również ilość i wartość wspomnianych części, w odniesieniu do prowadzonych wg. przedstawicieli OSP napraw wzbudza w Komisji uzasadnione podejrzenie, że doszło tu do nadużyć a co najmniej do naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

Komisja Rewizyjna, na zaproszenie członków OSP, gościła w obu remizach. Z przykrością stwierdza, że o ile remiza w Mieroszowie jest w stanie dostatecznym, to remiza OSP Sokołowsko praktycznie nie nadaje się do użytku. Stwierdzono brak bieżącej wody a co za tym idzie zaplecza sanitarnego, brak ogrzewania, zniszczoną stolarkę okienną, braki w wyposażeniu i sprzęcie.

Wnioski:

1. Należy wprowadzić obowiązek dokumentowania zleceń zakupu. Każda informacja o potrzebie dokonania zakupu sprzętu, urządzeń lub części powinna zostać odnotowana przez pracownika merytorycznego i zawierać informację kto, kiedy i w jaki sposób zwrócił się o dokonanie jakich zakupów oraz informację w jaki sposób zostało to zrealizowane.
2. Należy również wprowadzić wymóg prowadzenia przez OSP rejestru napraw, w którym odnotowane będą informacje kiedy, co i przez kogo było naprawiane oraz jakie były do tego użyte części.
3. Należy rozdzielić budżet OSP Mieroszów i OSP Sokołowsko oraz wprowadzić raport kwartalny o jego stanie.
4. W przypadku pobierania materiałów na tzw. WZ należy dokonać przed wystawieniem faktury poprawnego podziału pobranych towarów z uwzględnieniem działu do którego winny być przypisane.
5. Należy przeprowadzić kontrolę wewnętrzną w celu określenia skali nieprawidłowości oraz osób odpowiedzialnych.

Na tym protokół zakończono i podpisano :

1. Mariusz Mync ..... *Mync*
2. Małgorzata Czachor ..... *Czachor*
3. Kazimierz Radwański ..... *Radwański*
4. ~~Bogdan Sarnecki ..... *Sarnecki*~~
5. Wiesław Wielgus ..... *Wielgus*

Podpis (data) kierownika jednostki kontrolowanej .....

17.12.2019

BURMISTRZ
Mieroszów

Andrzej Lipiński

*Podany Pan Bogdan Sarnecki nieuprawniony do podpisania w/w protokołu
wyjęczony z kontroli na podstawie pisma BRM.0012.1.9.2019 z dnia 12.08.2019r.*

Mync